

കാർഷിക വികസന കർഷക ക്ഷേമ വകുപ്പ് ഡയറക്ടറുടെ കാര്യാലയം

വികാസ് ഭവൻ, തിരുവനന്തപുരം-695033

ഇമെയിൽ: cru.agridir@kerala.gov.in, ഫോൺ: 0471-2304481

നം: ADFW/5722/2024-ATMA

തീയതി :19-06-2024

സർക്കുലർ

വാർഷിക പദ്ധതി 2024-25 കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനം ശക്തിപ്പെടുത്തൽ വിഷയം:- 'കർഷക സഭകളും ഞാറ്റുവേലചന്തകളും' സംഘടിപ്പിക്കുന്നത് - മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത് - സംബന്ധിച്ച്.

സൂചന:- 1) വാർഷിക പദ്ധതി 2024-25

2)15-06-2024 ലെ സ. ഉ.(സാ ധ) നം. 539/2024/കൃഷി. സർക്കാർ ഉത്തരവ്

സൂചന സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം 2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷം 'കാർഷിക വിജ്ഞാനവ്യാപനം ശക്തിപ്പെടുത്തൽ' എന്ന പദ്ധതിയ്ക്ക് 2503 ലക്ഷം രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ 'പൊതുജന പങ്കാളിത്തം' എന്ന ഘടകത്തിന് 266 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ചതിൽ 'കർഷക സഭകളും ഞാറ്റുവേല ചന്തകളും' എന്ന ഉപഘടകത്തിന് 11 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വച്ചിട്ടുണ്ട്.

കാർഷികരംഗത്തെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിൽ കർഷകരുടെ പങ്കാളിത്തം പദ്ധതികളുടെ കാര്യക്ഷമമായ നടത്തിപ്പിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. കർഷകരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സുതാര്യമായ ആസൂത്രണ പ്രക്രിയ സുസ്ഥിരമായ വികസനം സാധ്യമാക്കുന്നതാണ്. ഞാറ്റുവേലകളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയുള്ള പരമ്പരാഗത കൃഷി രീതി കേരളത്തിന്റെ ഒരു മുതൽകൂട്ടാണ്. കർഷക സഭകൾ മുഖേന കൃഷി വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ സംബന്ധിച്ച് കർഷകരിൽ അവബോധം ജനിപ്പിക്കുന്നതിനും, കർഷകർക്ക് ഗുണമേന്മയുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ ലഭ്യത സമയബന്ധിതമായി ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമായി സംസ്ഥാനത്തുടനീളം ഞാറ്റുവേലചന്തകളും കർഷക സഭകളും സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. കൃഷി വകുപ്പിന്റെയും കൃഷി ഭവനങ്ങളുടേയും സേവനം ഏറ്റെടുത്താഴ്ത്തട്ടിൽ ഫലപ്രദമായി എത്തിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യമാണ് കർഷക സഭകൾക്കുള്ളത്. കേരളത്തിലെ വിവിധ പഞ്ചായത്തുകളിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും കോർപ്പറേഷനുകളിലും വസിക്കുന്ന എല്ലാ കർഷകരും ഈ പദ്ധതിയിൽ പങ്കാളികളാകുന്നതാണ്.

പ്രകൃതിയുടെ ജ്വലഭേദങ്ങൾ അനുസരിച്ചു ഞാറ്റുവേല അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള കൃഷി രീതി പൗരാണിക പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്ന ഒന്നാണ്. അശ്വതി ഞാറ്റുവേല (2024 ഏപ്രിൽ 14, കൊല്ലവർഷം 1199 മേടം 1) മുതൽ തിരുവാതിര ഞാറ്റുവേല (2024 ജൂലൈ 5, 1199 മീഥുനം 21) വരെ നീണ്ടനിൽക്കുന്ന രണ്ടരമാസക്കാലയളവിലാണ് ഞാറ്റുവേല ചന്തകൾ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടത്. അശ്വതി, ഭരണി, കാർത്തിക, രോഹിണി, മകയിരം, തിരുവാതിര

എന്നീ ആറ് ഞാറ്റുവേലകളാണ് ഈ കാലയളവിലുള്ളത്. ഇതിൽ തിരുവാതിര ഞാറ്റുവേലയാണ് (2024 ജൂൺ 22, 1199 മിഥുനം 8 മുതൽ 2024 ജൂലൈ 5, 1199 മിഥുനം 21 വരെ) ഏറ്റവും പ്രധാനം. കാർഷിക വിളകൾ നട്ടുന്നതിനും വിത്ത് പാകുന്നതിനും ഈ കാലയളവ് വളരെ ഉത്തമമാണെന്ന് കരുതപ്പെടുന്നു. ഈ സമയത്ത് നടീൽ വസ്തുക്കൾ കർഷകർക്ക് ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. അശ്വതി ഞാറ്റുവേല മുതൽ തിരുവാതിര ഞാറ്റുവേല വരെയുള്ള കാലയളവിൽ ഗുണമേന്മയുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ വിൽപന നടത്തുന്നതിനായി ഞാറ്റുവേല ചന്തകൾ ഒരുക്കേണ്ടതാണ്.

വിവിധ സർക്കാർ പദ്ധതികളെ കുറിച്ച് അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും മറ്റുമായി കർഷക സഭകൾ 2024 ജൂലൈ 31 വരെ നടത്തേണ്ടതാണ്. വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തോടെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള "ഞങ്ങളും കൃഷിയിലേയ്ക്ക്" എന്ന ക്യാമ്പയിൻ വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങൾ പരമാവധി ജനങ്ങളിലെത്തിയ്ക്കാൻ കർഷക സഭകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ കർഷക സഭകളിൽ പ്രസ്തുത പദ്ധതിയായി രൂപീകരിച്ച കർഷക ഗ്രൂപ്പുകളിലെയും ഉത്തമ കൃഷി കുടുംബങ്ങളിലെയും അംഗങ്ങളെയും സ്കൂളുകൾ, അംഗൻവാടികൾ, റെസിഡൻ്റ്സ് അസോസിയേഷൻ, കുടുംബശ്രീ തുടങ്ങിയ വിവിധ മേഖലകളിലുള്ളവരെയും ക്യാമ്പയിൻ പ്രചരണാർത്ഥം കർഷകസഭകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- കൃഷി ഭവൻ്റെ സേവനം താഴെത്തട്ടിൽ ഫലപ്രദമാക്കുക.
- കാർഷിക വികസനത്തിലും ആസൂത്രണത്തിലും കർഷകരെ പങ്കാളികളാക്കുക.
- കാർഷിക പദ്ധതികൾ സംബന്ധിച്ച് കൃഷിക്കാരെ ബോധവാന്മാരാക്കുക.
- ഗുണമേന്മയുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുകയും സമയബന്ധിതമായി കൃഷിയിറക്കുവാനുള്ള സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കുകയും അതുവഴി പരമ്പരാഗത ഞാറ്റുവേലാധിഷ്ഠിത കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- പ്രാദേശിക പ്രശ്നങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി അവയ്ക്ക് പ്രായോഗിക പരിഹാരം നിർദ്ദേശിക്കുക.

ഞാറ്റുവേല ചന്തകളും അവ നടത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും

- ഞാറ്റുവേല ചന്തകൾ മുഖേന ഗുണനിലവാരമുള്ള നടീൽവസ്തുക്കളുടെ വിൽപന നടത്തേണ്ടതാണ്. കൃഷിവകുപ്പ് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന നടീൽവസ്തുക്കൾക്ക് മുൻഗണന നൽകേണ്ടതാണ്.
- കൃഷി വകുപ്പ്, കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, കൃഷി വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങൾ, വി.എഫ്.പി.സി.കെ, കർഷക കൂട്ടായ്മകൾ, കാർഷിക കർമ്മസേനകൾ, അഗ്രോ സർവ്വീസ് സെന്ററുകൾ, BLFO ന്കൾ, പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ, കൃഷിക്കൂട്ടങ്ങൾ എന്നിവ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന നടീൽവസ്തുക്കൾ, പച്ചക്കറി വികസന പദ്ധതി പ്രകാരം രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട ക്ലസ്റ്ററുകളുടെ ന്കൾ, കൃഷി വകുപ്പ് സാമ്പത്തിക-

സാങ്കേതിക സഹായം നൽകുന്ന നല്ലവകുപ്പുകൾ എന്നിവ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്ന വിത്തുകളും മറ്റ് നടീൽ വസ്തുക്കളുമാണ് ഞാറ്റുവേല ചന്തകൾ മുഖേന വിൽപ്പനയ്ക്ക് സജ്ജമാക്കേണ്ടത്. പ്രാദേശികമായി ആവശ്യമുള്ള നടീൽവസ്തുക്കളുടെ, ലഭ്യത ഇപ്രകാരം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനു പുറമേ, ജൈവ ഉൽപാദനോപാധികൾ, ജൈവ നിയന്ത്രണോപാധികൾ, കീടകെണികൾ തുടങ്ങിയവയും ഞാറ്റുവേല ചന്തകൾ മുഖേന ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. അതാത് പ്രദേശത്തെ സാധ്യതയും ആവശ്യകതയും പരിഗണിച്ചുള്ള വിത്തുകളുടേയും മറ്റ് നടീൽവസ്തുക്കളുടേയും വിൽപ്പനയാണ് നടത്തേണ്ടത്. ഇതിന് പ്രത്യേക സബ്സിഡി അനുവദിക്കേണ്ടതില്ല.

- സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളും കൃഷിഭവന്റെ കീഴിലുള്ള ഗ്രൂപ്പുകളും തയ്യാറാക്കിയ ജൈവ ഉൽപാദനോപാധികളും ജൈവ നിയന്ത്രണത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്ന ട്രൈകോഡെർമ്മ, സൂഡോമോണാസ്, VAM, റൈസോബിയം, കീടനിയന്ത്രണ കെണികൾ എന്നിവയുടെയും വിൽപ്പന നടത്താവുന്നതാണ്.
- കർഷകർ പരമ്പരാഗതമായി സംരക്ഷിക്കുകയും കൃഷി ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന ഇനങ്ങളുടെ വിൽപ്പനയും പരസ്പര കൈമാറ്റവും (Exchange) ഇതോടൊപ്പം സംഘടിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.
- സ്വകാര്യ കമ്പനികളുടേയും നല്ലവകുപ്പുകളുടേയും വിത്തുകൾ/തൈകൾ മറ്റ് നടീൽവസ്തുക്കൾ എന്നിവയുടെ വിൽപ്പന ഞാറ്റുവേല ചന്തകളിൽ അനുവദിക്കേണ്ടതില്ല.
- നടീൽ വസ്തുക്കൾ വിൽപ്പന നടത്തുവാൻ സാധ്യതയില്ലാത്ത ഇടങ്ങളിൽ ചർച്ചാ ക്ലാസുകൾ സംഘടിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

കർഷകസഭ നടത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ:

കർഷകസഭകളുടെ നടത്തിപ്പ് സംബന്ധിച്ച് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റിന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു ആലോചനാ യോഗം പഞ്ചായത്ത് അംഗങ്ങൾ, മറ്റ് ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് അംഗങ്ങൾ, കാർഷിക വികസന സമിതി അംഗങ്ങൾ എന്നിവരെ പങ്കെടുപ്പിച്ച് നടത്തേണ്ടതും കർഷക സഭയുടെ സമയക്രമം, സ്ഥലം എന്നിവ തീരുമാനിക്കേണ്ടതുമാണ്. കർഷക സഭയുടെ സമയക്രമം ബ്ലോക്ക് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ക്രോഡീകരിച്ച് പ്രിൻസിപ്പൽ കൃഷി ഓഫീസർ, ആത്മ പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ എന്നിവർക്ക് ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്.

- ഓരോ കൃഷിഭവനിലും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രസിഡന്റിന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ കൃഷി വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ കർഷകസഭ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. വിവിധതലങ്ങളിലുള്ള ജനപ്രതിനിധികളേയും കൃഷിഭവൻതല/ജില്ലാതല/സംസ്ഥാനതല കാർഷിക വികസന സമിതി

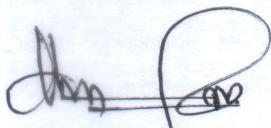
രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ പാനലിന്റെ ജോയിന്റ് കൺവീനറായ കൃഷി ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ(ഇ & റ്റി) പദ്ധതിയുടെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പിന് എല്ലാ പിന്തുണയും നൽകി പദ്ധതി വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കേണ്ടതാണ്. പാനലിൽ കൃഷി അനുബന്ധ മേഖലകളിലെ വിദഗ്ദ്ധരേയും DFAC-യിലെ കർഷക പ്രതിനിധികളെയുമുൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

കൃഷി ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (ഇ&റ്റി) അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർമാരുടെ യോഗം നടത്തി പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതി വിലയിരുത്തേണ്ടതാണ്. ആത്മ പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതി റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി nodalatmakerala@gmail.com എന്ന email ലേക്ക് അയക്കേണ്ടതാണ്. സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ഈ പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പ് ചുമതല കൃഷി അഡീഷണൽ ഡയറക്ടർ(എക്സ്റ്റൻഷൻ)-നു ആയിരിക്കും.

കർഷകസഭകളും ഞാറ്റുവേല ചന്തകളും സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് 11 ലക്ഷം രൂപ 2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷം വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	അനുവദിക്കുന്ന പരമാവധി തുക (രൂപ)	ആകെ തുക (ലക്ഷം രൂപ)
1.	ബ്ലോക്ക്തലത്തിൽ കർഷകസഭകളും ഞാറ്റുവേല ചന്തകളും സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് (152 ബ്ലോക്കുകൾ)	4000	6.08
2.	സംസ്ഥാനതലത്തിൽ റിപ്പോർട്ട് ക്രോഡീകരണത്തിനും പരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനും, മറ്റ് ചിലവുകൾക്കും	L.S	4.92
	ആകെ		11.00

2024-25 സാമ്പത്തിക വർഷം 'കാർഷിക വിജ്ഞാപനം ശക്തിപ്പെടുത്തൽ' എന്ന പദ്ധതിക്കായി 2401-00-109-80(പ്ലാൻ) ശീർഷകത്തിൽ നിന്നും അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള 11 ലക്ഷം രൂപ മുകളിൽ വിശദീകരിച്ച രീതിയിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ ഘടകങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

MINI. T
 (PEN: 604448)
 Additional Director of Agriculture (Extension)
 Directorate of Agriculture Development &
 Farmers' Welfare Department
 Vikas Bhavan, Thiruvananthapuram-695 033

Sd/-

SEERAM SAMBASIVA RAO IAS

DIRECTOR

To

- (1) എല്ലാ ആത്മ പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർമാർ
- (2) എല്ലാ പ്രിൻസിപ്പൽ കൃഷി ഓഫീസർമാർ

പകർപ്പ്:

- 1) കൃഷി ഡയറക്ടറുടെ റ്റി.എ
- 2) എല്ലാ കൃഷി അഡീഷണൽ ഡയറക്ടർമാരുടെയും സി.എ
- 3) എല്ലാ കൃഷി ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർമാരുടെയും സി.എ
- 4) ഡയറക്ടർ, സമേതി
- 5) പ്രിൻസിപ്പൽ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ, ഫാം ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ, തിരുവനന്തപുരം
- 6) പ്ലാനിംഗ് സെക്ഷൻ
- 7) കൃഷി ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (ഐ.റ്റി.സെൽ) വെബ് സൈറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിന്